

Μια γυναίκα αφηγείται τη ζωή που (δεν) έζησε

Της Χρυσάνθης Ιακώβου //

*“Πέντε στάσεις” του Μάκη Τσίτα,
Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2020*

Η Τασούλα έφυγε από το χωριό της για σπουδές και θα μπορούσε να έχει πολύ καλές προοπτικές στη ζωή της, αν δεν είχε παντρευτεί τον Θεόφιλο. Ο Θεόφιλος αποδείχτηκε ένας κακοποιητικός σύζυγος και πατέρας, όμως η Τασούλα υπέμεινε τη συμπεριφορά του, από φόβο για το τι θα πει ο κόσμος, από αδυναμία να ξαναφτιάξει τη ζωή της.

Οι “Πέντε στάσεις” είναι μια χειμαρρώδης νουβέλα, μια αβίαστη εξομολόγηση, μια ιστορία που σε κάνει να θυμώνεις, να απορείς, να αναρωτιέσαι, να συμπονάς την κεντρική ηρωίδα, να αμφισβητείς τα στερεότυπα της κοινωνίας.

Η ζωή της Τασούλας είναι μία μάλλον κοινότυπη και συνηθισμένη ζωή, καθώς αμέτρητες γυναίκες έχουν βρεθεί στη θέση της, ειδικά τη δεκαετία του '70 (κατά την οποία ξεκινά η αφήγηση). Γυναίκες που άφησαν στην άκρη τις επιθυμίες τους, που υποτάχθηκαν στη θέληση των συζύγων τους, που δε βρήκαν τη δύναμη να διεκδικήσουν τη ζωή που θα ήθελαν. Μια

απόλυτα ρεαλιστικά ιστορία, γραμμένη γλαφυρά και με κάθε ειλικρίνεια, για το πώς οι επιταγές της κοινωνίας στέκονται εμπόδιο στη θέληση των γυναικών και περιορίζουν τις προοπτικές τους.

Παρόλο που το βιβλίο καταθέτει ένα σαφές κοινωνικό σχόλιο, ο Μάκης Τσίτας δεν παρεμβαίνει, δεν καταλήγει σε κάποιο συμπέρασμα, δεν κατηγορεί κανέναν, ούτε και δίνει άφεση – παρουσιάζει ολόκληρη την ιστορία μέσα από τα λόγια της ηρωίδας του και αφήνει τον αναγνώστη ελεύθερο να σχηματίσει τις δικές του απόψεις, να βιώσει τα δικά του συναισθήματα.

Εκτός από το σπουδαίο θέμα του, τους καλά σκιαγραφημένους ήρωες και την εύστοχη κοινωνική αποτύπωση, οι “Πέντε στάσεις” έχουν ενδιαφέρον και για το ύφος τους: ο Μάκης Τσίτας έχει αποτινάξει από το κείμενο όλα τα περιττά στολίδια και έχει κρατήσει τα απολύτως απαραίτητα, ενισχύοντας έτσι τη δύναμη του μονολόγου. Η λιτότητα και η αμεσότητα αυτή δίνει μια έντονη θεατρικότητα στη γραφή – είναι από τα βιβλία που θα μπορούσαν να απογειωθούν στο σανίδι.

Μάκης Τσίτας